

به نام خداوند جان و خرد

پایان پژوهش
کتاب ارشد

اصول فقه

مجموعه حقوق

چاپ اول

مؤلف:

سید کمال خطیبی قمی

پاییز ۱۳۹۳

سرشناسه : کمال، خطیبی قمی، -۱۳۶۳
 عنوان و پدیدآور : اصول فقه
 مشخصات نشر : تهران: پوران پژوهش، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : ۲۵۱
 فروست : کتاب ارشد
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۴-۴۲۴-۲
 وضعیت فهرست‌نویسی : فنیای مختصر
 یادداشت : این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
 شماره کتابخانه ملی : ۲۶۷۱۲۷۹

انتشارات پوران پژوهش

نام کتاب: اصول فقه
 تألیف: سید کمال خطیبی قمی
 ناشر: پوران پژوهش
 حروفچینی: پوران پژوهش
 چاپ و صحافی: آرش - سیدالشهداء
 شمارگان: ۵۰۰ نسخه
 نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۳
 قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۴-۴۲۴-۲

ISBN:978-964-184-424-2

دفتر مرکزی: میدان انقلاب - ابتدای کارگر جنوبی - کوچه مهدیزاده - پلاک ۹ - واحد ۴ و ۵
 تلفن: ۶۶۹۲۷۰۴۰

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف و ناشر، نشر یا بخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

به نام تنه‌پرستیدی که قلم را آفرید

پیش‌گفتار انتشارات

نگاهی به شمار داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد نشان می‌دهد که در این سال‌ها درخواست تحصیل در دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها افزایش چشمگیری داشته است. دشواری پیش روی بیشتر داوطلبان، گوناگونی منابع درسی و نبود دسترسی به آنها و همچنین نمونه آزمون‌های مناسب برای تمرین و فهم بیشتر مفاهیم درسی است.

مدیریت بنیاد انتشاراتی پوران پژوهش، آقای دکتر احمد هژبر و همسرشان بانو افسانه عبدی با بیش از ۱۵ سال کوشش در راستای برآورده‌سازی نیاز داوطلبان، با سیاست کلی چاپ کتاب‌های ارزنده با بهایی درخور، آماده‌سازی و گردآوری چهار مجموعه‌ی گوناگون با آماجهای روشن را در دستور کار قرار داده است.

مجموعه‌ی نخست با نام **کتاب ارشد** (با جلد آبی‌رنگ) که تاکنون به دست داوطلبان رسیده، با پذیرش چشمگیری همراه بوده است. در هر عنوان کتاب ارشد، پس از شرح کامل درس در هر فصل، پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون‌های سراسری و آزاد چند سال گذشته با پاسخ‌های تشریحی آورده شده است. شرح درس در هر کتاب از این مجموعه به گونه‌ای است که برای دانشجویان سال‌های پایین‌تر سودمند است و نیز یک منبع درسی مناسب برای دانشجویان و استادان دانشگاه‌ها می‌باشد. کتاب ارشد نخستین بار در مهرماه سال ۱۳۸۰ در قالب پانزده عنوان به داوطلبان شناسانده شد و هم‌اینک بیش از ۲۲۰ عنوان را دربرمی‌گیرد. مجموعه‌ی دوم با نام **چند آزمون ارشد** (با جلد سیاه‌رنگ) به گونه‌ای گردآوری شده است که دانشجو دفترچه‌های آزمون‌های سراسری سال‌های گذشته را با پاسخ‌های تشریحی در یک کتاب خواهد داشت.

مجموعه‌ی سوم با نام **بانک تست ارشد** (با جلد نارنجی‌رنگ) در دروس پایه و تخصصی هر رشته، یک کتاب کار به شمار می‌رود که در آن پرسش‌های طبقه‌بندی‌شده به همراه پاسخ‌های تشریحی آورده شده است تا دانشجو با حل و بررسی آن‌ها توانایی بایسته برای پاسخ‌گویی به آزمون‌ها را به دست آورد. در آخر مجموعه‌ی چهارم که با جلد قهوه‌ای رنگ عرضه شده و به عنوان کتاب‌های مرجع در دانشگاه‌ها آموخته می‌شود.

مقدمه مؤلف

سیاس و ستایش خداوندی را که قادر و بی‌نیاز است، خداوندی که وقوع هر چیز با خواست اوست. خدایی که به انسان نیروی اندیشه بخشید که بدین وسیله به تلاش افتد و بر دیگر مخلوقات تصرف نماید، خدایی که قدرت تشخیص به انسان داده تا بدین شکل حق و باطل را بشناسد.

یکی از دروسی که در آزمون‌های حقوقی مورد توجه می‌باشد درس اصول فقه است. ولی به دلایل مختلفی دانشجویان و داوطلبین در پاسخگویی به سؤالات این درس با مشکل مواجه می‌باشند، از جمله این دلایل شیوهی آموزش این درس است که به شکل مطلوب صورت نمی‌گیرد و نیز عدم آگاهی از فایده و اهمیت آن در موفقیت آزمون‌های مذکور و نیز ثمره و فایده‌ی یادگیری این علم در بحث کاربردی می‌باشد. و دلیل دیگر به جهت محدود بودن منابع مفید و ثمره است که پاسخگوی نیازهای مخاطبین باشد.

در این مجموعه سعی بر آن شده که از توضیح مطالب کم ثمر جلوگیری شود و درعوض به موضوعاتی که از ثمره‌ی بیشتری برخوردار است پرداخته شود.

البته باید توجه داشت که اهمیت مطالب در اینجا صرفاً از نظر موفقیت در آزمون‌های حقوقی در مقطع کارشناسی ارشد و کانون و کلاهی دادگستری و... است.

همین موضوع در مورد ارائه نظرات و اقوالی که ذکر شده وجود دارد، زیرا در برخی از اقوال حتی نظراتی که گفته شده مشهور اشکالات و ایراداتی وارد است ولی در اینجا صرفاً به اقوال و نظراتی پرداختیم که هدف ما از نگارش این مجموعه را دنبال می‌کند. اما مطلب دیگری که شاید برای مخاطبین جای سوال باشد، این است که در برخی از موضوعات منبع و کتب اصولی معرفی شده که مخاطبین علاقه‌مند برای اطلاع بیشتر از آن مباحث به آن رجوع کنند. این موضوع به آن معنا نیست که برای موفقیت در هدفی که داریم مطالعه‌ی منابع معرفی شده الزامی است.

در پایان باید گفت که این اثر بی‌شک مانند سایر مخلوقات بشری دارای ضعف و کاستی می‌باشد که آن علاوه بر این که در حد بضاعت نگارنده می‌باشد به دلیل هدفی است که از نگارش آن دنبال می‌شده ولی درعین حال سعی بر آن شده که تا حد امکان مطالب به دور از هرگونه تکلف و با قلمی شیوا که مشتمل بر کلیه‌ی مباحث اساسی علم اصول باشد. حال از همه‌ی اندیشمندان، محققان و اساتید محترم تقاضا دارم که با نظرات تکمیلی خود به غنای این اثر بیفزایند تا شاید به کمال نسبی نزدیک شود. و توفیق از خداست.

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه علم اصول فقه	۱
فصل دوم: اوامر	۴۹
فصل سوم: نواهی	۶۹
فصل چهارم: مفهوم و منطوق	۷۵
فصل پنجم: عام و خاص	۹۵
فصل ششم: مطلق و مقید	۱۲۱
فصل هفتم: مجمل و مبین	۱۳۱
فصل هشتم: ادله استنباط	۱۳۹
فصل نهم: اصول عملیه	۱۷۷
فصل دهم: تعارض ادله و امارات یا تعادل و تراجیح	۲۳۷
منابع:	۲۵۱